

עמ"ת 78269-12-24 - פלוני נ' מדינת ישראל

בית המשפט העליון

עמ"ת 78269-12-24

לפני: כבוד השופט יחיאל כשר

העוררים: 1. פלוני
2. פלוני

נגד

המשיבה: מדינת ישראל
ערר לפי סעיף 53(א) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996, על החלטתו של בית המשפט המחוזי בנוף הגליל - נצרת (השופטת ע' גולומב), מיום 12.12.2024, ב-מ"ת 13391-11-24

בשם העוררים: בשם המשיבה:
עו"ד שני פוגודה

החלטה

1. לפניי ערר לפי סעיף 53(א) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996 (להלן: חוק המעצרים), על החלטתו של בית המשפט המחוזי בנוף הגליל - נצרת (השופטת ע' גולומב), מיום 12.12.2024, ב-מ"ת 13391-11-24, על מעצרו של העוררים, מאחורי סורג ובריא, עד לתום ההליכים כנגדם.

2. העוררים הינם אחים, אשר כנגדם הוגש, ביום 11.11.2024, כתב אישום, ובו נטען כדלקמן: בחודש אפריל 2024 הוגש כנגד בנו של המתלונן כתב אישום המייחס לו את רציחתו של אחיהם של העוררים. על רקע זה, גמלה בליבם של העוררים ההחלטה לירות על המתלונן בכוונה להטיל בו נכות או מום או לגרום לו חבלה חמורה. העוררים נסעו ברכב, כשהם נושאים ומובילים בצוותא אקדח טעון וכן חפץ הנחזה להיות אקדח. המתלונן, שנהג ברכב לפנייהם, עצר את רכבו ואפשר לרכב העוררים לעקוף אותו. העוררים עקפו את רכבו של המתלונן, ירדו מרכבם, כשאחד מהם אוחז באקדח והשני בחפץ

הנחזה להיות אקדח, וירו בצוותא, על המתלונן, לפחות שש יריות. בניסיונו להימלט מהעוררים, התכופף המתלונן ולחץ על דושת המאיץ של הרכב, ולאחר מספר מטרים התנגש בגדר הסמוכה למקום.

בגין האמור לעיל הואשמו העוררים בעבירות של חבלה בכוונה מחמירה, לפי סעיף 329(א)(2) יחד עם סעיף 29, לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין); עבירות נשיאה והובלת נשק ותחמושת, לפי סעיף 144(ב) רישא וסיפא יחד עם סעיף 29, לחוק העונשין; ועבירות ירי מנשק חם, לפי סעיף 340א(ב)(2), יחד עם סעיף 29, לחוק העונשין.

3. בד-בבד עם הגשת כתב האישום, הגישה המשיבה בקשה למעצרו של העוררים עד לתום ההליכים כנגדם. ביום 12.12.2024 ניתנה החלטתו של בית המשפט קמא (השופט ע' גולומב), במסגרתה הורה בית המשפט על מעצרו של העוררים עד תום ההליכים כנגדם, היא ההחלטה בגינה הוגש הערר דן (להלן: ההחלטה או החלטת בית המשפט קמא).

בהחלטתו, עמד בית המשפט קמא על הראיות שבידי המשיבה ועל טענותיהם של הצדדים לעניין קיומן של ראיות לכאורה לאישומים כנגד העוררים, וקבע כי קיימות ראיות לכאורה כאמור. עוד קבע בית המשפט קמא כי קיימת בעניינם של העוררים עילת מעצר סטטוטורית וכן מסוכנות העולה מהמעשים המיוחסים להם בכתב האישום, כך שקיימת עילה למעצרו של העוררים "והיא מצויה ברף גבוה". בית המשפט הוסיף וקבע כי בנסיבות העניין לא ניתן לאיין את המסוכנות הנובעת מהעוררים בדרך של חלופת מעצר ומשכך גם אין מקום להורות על הגשת תסקיר שירות המבחן.

4. על החלטת בית המשפט קמא הגישו העוררים את הערר שבפניי, המתמקד (כך בנימוקי הערר ועוד יותר כך בדיון שהתקיים בפניי), בטענה כי בית המשפט קמא טעה בקביעותו לעניין קיומן של ראיות לכאורה לאישומים כנגד העוררים. עוד נטען כי, למצער, היה על בית המשפט לקבוע כי ראיות המשיבה סובלות מחולשה ראיתית המצדיקה את בחינתה של האפשרות לשחרורם של העוררים לחלופת מעצר.

5. ביום 7.1.2025 התקיים בפניי הדיון בערר, שהתמקד, כאמור, בטיעונים לעניין קיומן של ראיות לכאורה (ולמצער בטענה כי קיימת חולשה בראיות המשיבה). במסגרת דיון זה שבו העוררים על טענותיהם הכתובות, עליהן אעמוד להלן, מטעמי יעילות, בהמשך החלטתי זו.

דיון והכרעה

6. לאחר שבחנתי את נימוקי הערר, נתתי דעתי לטענות הצדדים בדיון שנערך בפניי, ועיינתי בחומר הראיות שהוגש לעיוני - נחה דעתי כי דין הערר להידחות.

7. ראיותיה של המשיבה, כעולה מטיעוניה בפני בית המשפט קמא, מהחלטת בית המשפט קמא ומהטיעונים שבפניי, הינן כמפורט להלן:

הודעותיו של המתלונן - גרסתו של המתלונן נמסרה מיד בסמוך לאירוע, לאדם בשם מוחמד יוסף (להלן: יוסף), בשיחה למוקד משטרת ישראל ולשוטרים שהגיעו למקום האירוע, וכן, לאחר מכן, בהודעותיו במשטרה. הודעותיו של המתלונן, כולן, מתארות את מהלך האירועים כנטען בכתב האישום, וכן נוקבות בשם של העוררים כמי שביצעו את הירי לעברו של המתלונן (יצוין כי גרסתו של המתלונן, בשונה מהנטען בכתב האישום, הייתה ששני העוררים ירו עליו, מנשקים אשר בידיהם. לעניין זה אתייחס בהמשך).

הודעתו של העד יוסף - על פי הודעתו, יוסף ראה את רכבו של המתלונן מתנגש בגדר, ניגש אליו ושמע מהמתלונן, על אתר, כי ירו לעברו. לאחר מכן, מסר העד את הטלפון הנייד שלו לידי המתלונן, לבקשתו, כדי שהמתלונן יוכל להתקשר למשטרה.

הודעתו של העד נאזם משאדה - על פי הודעתו, מר נאזם משאדה (להלן: משאדה), שמע קול ירי ולאחר מכן "רעש של מכה של רכב", וראה רכב שפגע בגדר והתהפך.

ראיות חפציות - במה שמתואר כזירת האירוע, מצאו השוטרים שישה תרמילים. מחוות דעת שניתנה, ששת התרמילים נורו מאותו כלי נשק, שהיה, ככל הנראה, אקדח מסוג "גלוק".

מזכר של שוטר - במזכר זה תיאר השוטר כי צפה בסרטון ממצלמת אבטחה בחוות סוסים המצויה בסמוך למקום האירוע, ובו ראה רכב כסוף, ממנו יורדים שני אנשים, אחד פניו גלויות והשני מכסה את פניו בחולצתו, כשבידי אחד מהם אקדח. צפייתו של השוטר בסרטון הופסקה על ידי בעל החווה, ועד שהומצא צו לקבלתו, הסרטון נמחק.

איכוני הטלפונים הניידים של העוררים - איכונים של הטלפונים הניידים של העוררים מלמדים כי העוררים היו בדבוריה (מקום האירוע), בשעות הסובבות את האירוע. כמו כן, עולה כי העוררים עשו שימוש במכשירים, בשעות הקרובות לאירוע, לקיום שיחות עם בני משפחתם (שמסרו הודעות המאשרות את קיום השיחות עם העוררים באותו היום), עובדה המוכיחה כי הטלפונים היו בידיהם של העוררים במועד הרלבנטי.

בנוסף לאמור לעיל, המשיבה הפריכה את טענות ה-"אליבי" שהעלה כל אחד מהעוררים.

8. טענה מרכזית של העוררים מתמקדת בכך שגרסתו של המתלון הייתה כי כל אחד מהעוררים החזיק אקדח וירה לעברו, בעוד שלפי הממצאים בזירה, כל ששת התרמילים שנמצאו נורו מאותו אקדח (ומכאן גם הנטען בכתב האישום, כמפורט לעיל). בנוסף, נטען כי קיימים פערים בגרסאותיו של המתלון בהודעותיו השונות. כמו כן, נטען כי המתלון לא הצליח, בעימות מול אחד העוררים, לזהות אותו. עוד מבקשים העוררים להיאחז באמירה של אחד השוטרים, שהגיע למקום האירוע (ונשא מצלמת גוף, כך שדבריו תועדו), כי אינו מאמין למתלון.

במישור אחר, טוענים העוררים כי למעשה אין זיהוי של זירת האירוע שכן ששת התרמילים נמצאו לאחר זמן ובמרחק של 100 מטרים מהמקום בו נמצא רכבו של המתלון, וכי אירעו תקלות ומחדלי חקירה הן לעניין תפיסת הסרטון והן לעניין הקלטת העימות שבו, לפי נטען, לא זיהה המתלון את אחד העוררים.

9. טענות העוררים ביחס לפערים בין גרסאותיו של המתלון בהודעות שנתן, מבקשות לפגוע במהימנותו. ברם, כידוע, הלכה היא כי עת נדרש בית המשפט לבחון את קיומן של ראיות לכאורה בשלב המעצר, לא נדרש כי מכלול הראיות הקיימות יבססו את אשמתו של הנאשם במיוחס לו מעבר לכל ספק סביר, אלא די בבחינת כוחן ההוכחתי הפוטנציאלי. במסגרת זו, בית המשפט אינו נדרש לשאלות העוסקות במהימנות עדים או במשקלן של ראיות, אלא במקרים נדירים בהם חוסר המהימנות זועק מן הראיה ונוטל ממנה לחלוטין את כוחה בתור שכזאת, או כאשר מדובר בפרכות מהותיות וגלויות לעין המצביעות על כרסום ממשי בראיות (עמ"ת 61354-11-24 הייב נ' מדינת ישראל, פסקה 12 (25.12.2024); עמ"ת 46444-10-24 בוגלה נ' מדינת ישראל, פסקה 13 (8.11.2024) בש"פ 8571/20 קריחלי נ' מדינת ישראל, פסקה 12 (27.12.2020)). טיעוניהם של העוררים, המתייחסים לכך שבהודעה אחת מסר המתלון כי הירי בוצע אליו מטווח של כשני מטרים, ובפעם אחרת מטווח של 6-5 מטרים וכן באשר לצבע הרכב שעקף אותו, רחוקים מרחק רב מהנדרש כדי לערער את המהימנות בשלב זה. כך גם לעניין גרסתו של המתלון שהירי כלפיו בוצע על ידי שני העוררים (וראו להלן).

באשר לאמרתו של השוטר שהגיע למקום כי אינו מאמין למתלון - מעבר לכך שספק אם אמירה זו רלוונטית בשלב הנוכחי, הרי שאותו שוטר, במזכר מאוחר יותר, הבהיר כי כך סבר משום שלא אבחן פגיעות חדשות ברכב ולא מצא תרמילי כדורים בסמוך למקומו של הרכב. אולם, השוטר עמד על כך שבשלב מאוחר יותר הבין כי המקום בו נמצא רכבו של המתלון אינו המקום בו בוצע הירי(וראו לעניין זה בהמשך), וכן נמצאו, לאחר שאמר את דבריו, ששת התרמילים.

10. מעבר לאמור לעיל, ניתן לחלק את הראיות כמתייחסות לשתי סוגיות: הראשונה - עצם התרחשות אירוע הירי; השנייה - זיהויים של העוררים כמי שביצעו את הירי לעברו של המתלון. אתייחס להלן לטענות העוררים ביחס לכל אחת מסוגיות אלו, בנפרד.

11. כמתואר לעיל, לעניין עצם התרחשות אירוע הירי, הצביעה המשיבה על ראיות רבות, ובהן: הודעותיו השונות של המתלון, בהן מתאר המתלון, באופן עקבי, את אופן התרחשות האירוע (ואזכיר כי לא מצאתי שיש בטיעוני העוררים כדי לערער את מהימנות הודעות המתלון לצורך קיומן של ראיות לכאורה בשלב המעצר עד לתום ההליכים); הודעתו של העד יוסף, המחזקת את הנטען בכתב האישום לעניין אירוע הפגיעה של רכב המתלון בגדר וכן מחזקת את גרסתו של המתלון לאור הגרסה שמסר לעד, בדבר אירוע הירי, בסמוך מאוד להתרחשות; הודעתו של העד משאדה, המחזקת את הנטען בכתב האישום לגבי אירוע הירי בסמוך לפגיעה של רכב המתלון בגדר; מציאתם של שישה תרמילי אקדח במקום האירוע; ומזכר השוטר אשר צפה בסרטון ממצלמת האבטחה בחוות הסוסים הסמוכה.

הן בפני בית המשפט קמא והן בדיון בפניי, נעשה על ידי העוררים ניסיון להתמודד עם הראיות הנ"ל, על דרך הצבעה על כך שהתרמילים נמצאו במרחק ניכר מהמקום בו פגעה מכוניתו של המתלון בגדר (נטען כי מדובר במרחק של כ-100 מטרים), ומכאן שספק אם תרמילים אלו קשורים כלל לאירוע הירי מושא כתב האישום. ואולם, לטענה זו ניתנה תשובה פשוטה: לפי גרסתו של המתלון, לאחר שהתכופף כדי שלא להיפגע מהירי, ולחץ על דוושת המאיץ של הרכב כדי להימלט מהמקום, הרכב נסע מרחק מסוים ורק לאחר מכן פגע בגדר ונעצר. קיומו של מרחק בין מקום הרכב בעת שפגע בגדר לבין מקום מציאת התרמילים, מתיישב היטב, על פניו, עם גרסה זו. אוסיף ואציין, בזהירות המתבקשת, כי קיומו של מרחק כאמור עולה גם מצפייה בקלטת השחזור שביצע המתלון, לבקשת המשטרה.

טענה מרכזית נוספת שמעלים העוררים, מבקשת להיבנות מכך שגרסתו, העקבית, של המתלון, הייתה שכל אחד מהעוררים החזיק אקדח וירה לעברו, ואילו על פי כתב האישום (מן הסתם לאור הממצא לפיו התרמילים שנמצאו נורו מאותו אקדח), היריות נורו מאקדח אחד. לעניין זה קבע בית המשפט קמא כי המתלון, לפי גרסתו, ראה את היורים במשך שניות בודדות בלבד, ולכן אין בפער האמור כדי לכרסם באופן ממשי, לעת הזאת, בתשתית הראייתית הקיימת. דברים אלו מקובלים גם עליי.

12. גם לעניין זיהויים של העוררים כמי שביצעו את הירי, הצביעה המשיבה על ראיות רבות, ובהן: הודעותיו של המתלון, אשר נקב בשמם של העוררים, כבר בסמוך לאחר האירוע ובכל הודעותיו במשטרה, כמי שביצעו את הירי לעברו; איכוני הטלפונים הניידים של העוררים באזור האירוע ובזמן האירוע, יחד עם הודעות המאשרות קיומן של שיחות טלפון עם העוררים באותו היום, לאותם הטלפונים (דבר המעיד, כאמור, כי הטלפונים היו ברשותם של העוררים באותו היום ובאותן השעות); הפרכת ה-"אליבי" שנמסר על ידי כל אחד מהעוררים.

ניתוח טענת ה-"אליבי" שהעלה כל אחד מהעוררים ואופן הפרכתה, מצריך מידה ניכרת של פירוט ואסתפק לכן בלציין כי כל אחד מהעוררים סיפק גרסה לגבי מקום הימצאו בעת התרחשות האירוע מושא כתב האישום, והוקדש מאמץ חקירתי משמעותי (ובמרכזו איכון מקומם של הרכבים בהם נעשה שימוש) כדי להפריך את הנטען, על פניו בהצלחה.

בהקשר זה, יצוין כי לא נשמעו טיעונים מצד העוררים המתמודדים עם האמור לעיל לעניין איכון הטלפונים הניידים והפרכת ה-"אליבי" שמסר כל אחד מהם.

טענתם המרכזית של העוררים ביחס לזיהויים כמי שביצעו את הירי, הינה כי למתלון יש מניע להעליל עליהם, על רקע המשפט המתנהל בו מואשם בנו ברצח אחיהם של העוררים, וכי באחד העימותים לא ידע לומר את שמו של אחד מהם.

ברם, קיומו של מניע נטען להעליל על העוררים (בהנחה שקיים כזה) אין בו, למצער בשלב זה, כדי לפגוע בקיומן של ראיות לכאורה, והעובדה שהמתלון לא זכר את שמו של אחד מהעוררים, בזמן עימות עמו, אינה מעידה שהמתלון אינו מזהה את אותו עורר (והוסבר על ידי המתלון בכך ששכח את השם בהיותו עייף באותו מועד).

13. התמונה המצטיירת, מהמפורט לעיל, לדעתי, הינה שעלה בידי המשיבה להציג ראיות שיש בהן כדי לענות על הדרישה בדבר קיומן של ראיות לכאורה להוכחת האישומים ולצורך החלטה על מעצר עד תום ההליכים. גם לא מצאתי בסיס לטענת העוררים בדבר קיומה של חולשה ראיתית (או אפילו קרוב לכך).

14. באשר לקביעתו של בית המשפט קמא בדבר קיומה של עילת מעצר ולהחלטה שבנסיבות אין מקום להידרש לתסקיר קודם להחלטה על מעצד עד לתום ההליכים, מקובלים עליי קביעותי והחלטתו של בית המשפט קמא.

15. נוכח האמור לעיל, הערר נדחה בזאת.

ניתנה היום, י"ג שבט תשפ"ה (11 פברואר 2025).

יחיאל כשר
שופט